

Barns och ungas rätt till begravningsplatsen -en levande plats för kunskap, inflytande & demokrati

Slutsatser och erfarenheter

SKKF rikskonferens 2025-05-19 Göteborg
Kristina Nilsson – Helene Båtshake

burb

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

2021 insåg vi att

- Allmänbildning kring begravningsverksamhet generellt låg – en fråga om demokrati
- Barn särskilt åsidosatta
- Finns en ängslan kring området barn och begravningsplats
- Hittills outforskat område
- Barn har laglig rätt att påverka

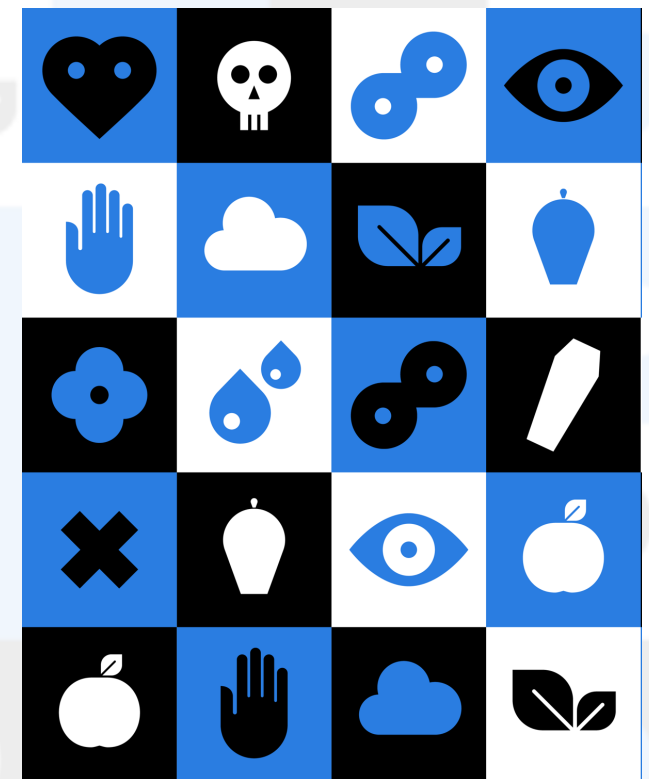
Vad är det barn (och vuxna) inte vet så mycket om?

- Viktig samhällsfunktion
- Kulturarv
- Viktig plats för djur och insekter
- Stilla minnesplats och grön oas
- Angår alla

2022 startade projektet burb

- Treårigt finansierat av Allmänna arvsfonden
- Pågår juli 2022 - september 2025
- Resultatspridning -> september 2026
- Levande process; mer finns att göra
- Politiskt och religiöst obundet

Med begravningsplatser som fysisk utgångspunkt tar projektet sig an två huvudsyften:

- att på barn och ungas villkor sprida kunskap och väcka nyfikenhet för begravningsplatsen och alla de områden som är relaterade till denna plats*
- att öppna upp för demokrati, medbestämmande och framtidsspaning där begravningsplatsen som en gestaltad livsmiljö betraktas med hjälp av barnkonventionen*

Med begravningsplatser som fysisk utgångspunkt kommer projektet att ta sig an två huvudsyften:

Hur har detta genomförts?

- att på barn och ungas villkor sprida kunskap och väcka nyfikenhet för begravningsplatsen och alla de områden som är relaterade till denna plats*
- att öppna upp för demokrati, medbestämmande och framtidsspaning där begravningsplatsen som en gestaltad livsmiljö betraktas med hjälp av barnkonventionen*

Främst genom

begravningslabb

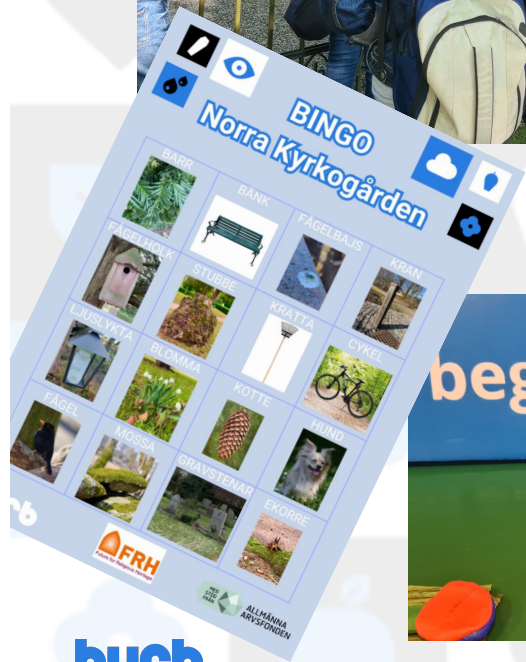
men även genom t.ex. TikTok, Instagram,
digitala brevlådor

burb

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**

begravningslabb

begravningsplats!

MED
STÖD
FRÅN

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

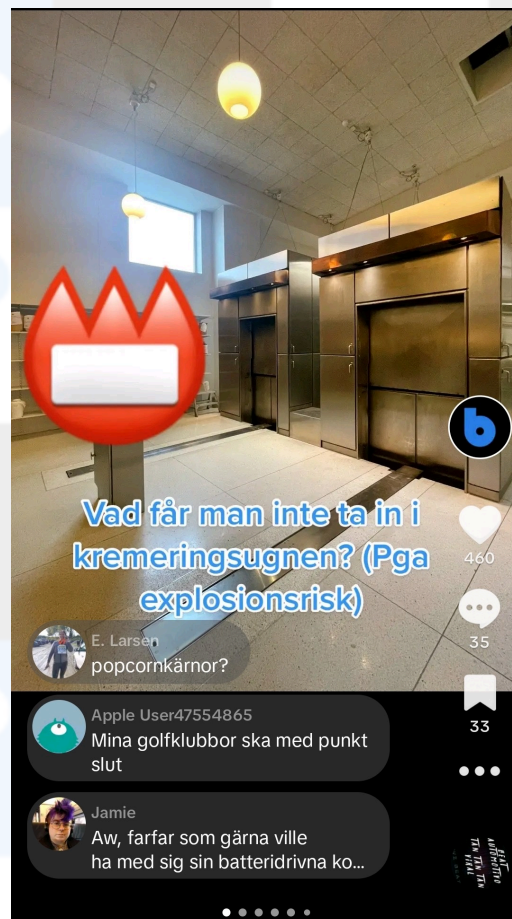
burb

2023-2025: träffat barn och unga

- Träffat 1 500 barn i olika begravningslabb
- Åldrar 1-19 år
- Skåne, Småland, Halland, Södermanland (Stockholm)
- Samlat in åsikter, tankar, idéer. Observerat och noterat.

2023-2025 sociala medier, hemsida och utställning

Filmer – Den döda kroppens resa

Se www.burb.se/filmer

Möte med barn har gett erfarenhet och kunskap

Så vad undrar barn?

Om begravning

- Om någon ung dör, får de behålla sin gravplats längre då?
- Får man begravas med sin hund eller kompis?
- Vad gör man med de personer vars kroppar är försvunna? Hur begravs de?

Frågor om specifika gravar

- Hur dog dottern innan honom?
- Ligger det någon här?
- Vill hans nya fru bli begravd med hans "ex"?

Vad man får göra på begravningsplatsen

- Får man gå på graven?
- Varför får man inte skrika här?
- Får man skratta här?
- Får man gå in på en begravningsplats om man är muslim?

På krematoriet

- Luktas det när de kremeras?
- Rengörs ugnen mellan de olika personerna, eller är det bara in och ut?
- Kan det vara så att aska är blandad med andras aska lite då man inte får ut allt helt?
- Får vem som helst göra studiebesök?
- Hur gör man med typ bröstimplantat eller aluminiumproteser?
- Vad får man inte ta med ner i kistan?

Begravningsverksamhet

- Får man begravas även om man inte betalar skatt?
- Var hamnar man om man inte är religiös? Får man begravas på kyrkogården?
- Får man betala mer om man inte är medlem i Svenska kyrkan?
- Varför ska kroppen brännas när man kan lägga den under marken?

...och vad vet, tycker och vill barn?

Har du varit på en begravningsplats? Hur såg det ut där/Hur tror du att det ser ut där?

Nej. Jag tror det är stor stenar med tecken exempel namn och att det är blommor

Nej. Att den är snygg och fin och en sten eller text någonstans att berätta.

Ja. Gravstenar, träd, kyrkan bredvid. Vatten bredvid minneslund.

Nej. Det finns stenar med namn på.

Ja. Det såg tråkigt ut.

Ja. Jag kommer inte ihåg, det var 2 år sedan.

Nej. Inte fint, finns människor som dött.

Ja.: det var många blommor och stenar.

Ja. Öppet fält med massa stenar.

Ja. Det var stenar med namn. Och blommor.

Vad vill barn ha med sig i graven?

Blommor och en handboll

Spel och lite mat

PS5 TV dator Iphone

Mitt PS5, min hund och min PC

Lite hår från min familj

Ett speciellt gosedjur

Saker som är ett minne av mig

Fotboll, friidrottsmedaljer, smycken,
mitt första gosedjur

Blommor, ljus

Mina leksaker

Kärlek

Min hästs sko

Vapen

Pengar, telefon

Vad får man **INTE** skriva på en gravsten?

Inte något dumt och inte för mycket skoj.

Svärord, fula saker.

Inte något dumt och personen.

Jag hatar dig.

Inte några fula ord.

Bajskorv och knark.

Svär ord och om dom var döva.

Något hat.

Om deras personligheter.

Fuck you, dö din bajs ingen gillar dig.

Hur nån ej gillar mig och vad jag ej gillar.

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Sammantaget och övergripande

Barn i alla åldrar:

- är intresserade och nyfikna
- saknar kunskap
- vet inte var de kan hitta information och fakta
- vet inte att de är välkomna

Projektet burbs resultat, dvs arbetet med barn och unga, har gjort att vi kunnat ta fram olika verktyg som både möter upp barns och huvudmännens behov

Analyserat och bearbetat material, tagit fram verktyg för att

1. anpassa begravningsplatser för barn och unga
2. informera om begravningsverksamhet och -platser
3. möta barn och unga på begravningsplatser

Burb vänder sig till huvudmän och bransch för att:

1. nå ut med erfarenheter och framtagna verktyg
2. hämta in fakta om platser för att fylla verktyg
3. tillsammans finslipa framtagna verktyg

Burb erbjuder

1. Checklista
2. Metodhandbok www.burb.se
3. Utbildningar – skapa förståelse för helhet för personal
4. Digitalt verktyg – en helhetslösning för att hitta till, hitta på, förstå och upptäcka. Med faktabank & kartfunktion

Verktyg för barn och kyrkogårdsförvaltningar

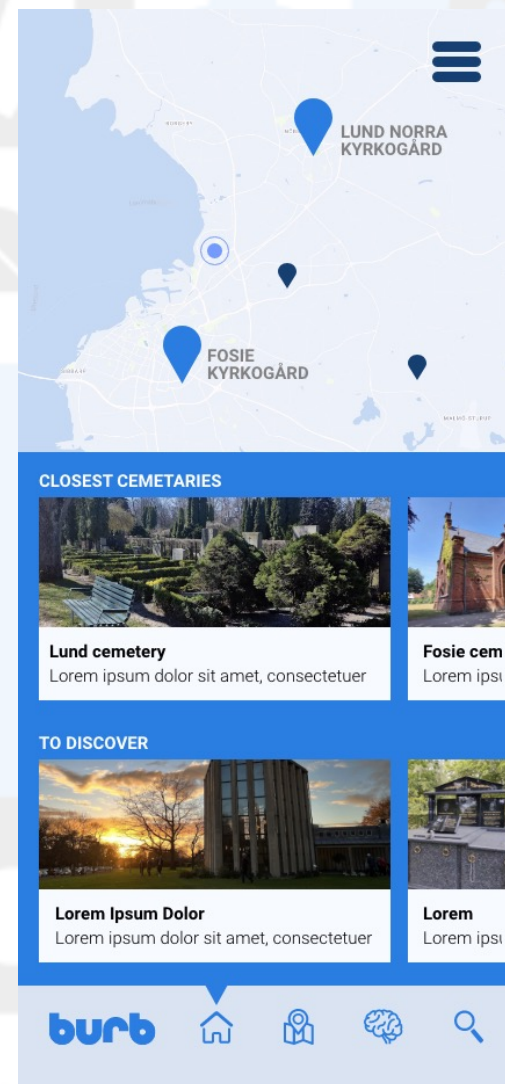
Digital lösning som går att använda både i mobilen och på webb

Kräver samarbete med förvaltningar så att barn kan få den information de önskar – det platsspecifika

Helhetslösning: allt samlat på en plats

- riktad till barn och unga
- platsanpassad
- fakta
- sökbar
- Förslag på vandringsturer
- FAQ, m.m.

burb

ME
STÖD
FRÅN

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Varje huvudman har ansvar att inkludera barns
perspektiv och anpassa platser och verksamhet efter
barns behov.

Vi vet hur, har verktyg och finns kvar till hösten 2026

Medskick - frågor

1. Vem bär ansvaret att informera - huvudman och eller skola?

2. Vem har övergripande ansvar för dessa frågor i framtiden? Dvs. vem säkerställer att barns perspektiv är inkluderat – räcker BKA?

3. Begrava burb?

Tack för allt!

www.burb.se

Kontakt

info@burb.se

[@burb.se](https://www.instagram.com/burb.se)

[@burb.se](https://www.tiktok.com/@burb.se)

burb

**ALLMÄNNA
ARVSFONDEN**